

Csurgó és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt (4 kor.)
Negyedévre: 1 frt (2 kor.)
Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)

Szerkeszti:
Dr. Nagy Sándor ügyvéd.
Szerkesztőség: Csurgó, Széchenyi-tér,
Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓHIVATAL:
Vágó Gyula könyvnyomdája.
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Halottak napja.

A hálás emlék, a kegyelet a halottaknak is szentelt egy napot, a melyen a néma csendes temető is megélénkül, mintha nem is az enyészet birodalma volna.

Virágok, koszorúk halmaza, lobogó mécsesek között csak a bánatos arczok, siró szemek és hideg fejfák mutatják, hogy hol vagyunk, ezek figyelmeztetnek bennünket arra, hogy a kegyelet ünnepe, — halottak napja van.

Az élet számtalan bajai s a földi gondok sokszor elfeledtetik velünk a temetőket, az ő csendes lakóival, eltávozott kedveseinkkel, de ez a nap eszünkbe hozza őket, figyelmeztet az irántuk való kötelességre és hálára s mi fölkeressük az enyészet hazáját, azokat a néma sírhalmokat, megkoszoruzzuk, feldiszítjuk azokat s elrebegünk fölöttük egy csendes imádságot az alatta pihenők nyugalmaért.

Elbeszélgetünk a sárguló virágokkal, a sírhalom zizegő füveivel, a holtak e néma tolmácsolóival s hallgatjuk feleletképen az őszi szél susogását, a mely nyugalomról s édes pihenésről beszél s vigasztalás tér szívünkbe, nyugodtan hagyjuk el a temetőket azon édes reményben, hogy

viszont fogjuk látni eltávozott kedveseinket, hogy az élet gondjai és szenvedései után egykor mi is megtaláljuk nyugalunkat és boldogságunkat.

Halottak napja! Kegyelet ünnepe!

Vajjon van-e olyan ember, a kinek szívében ne reszkettene meg egy hurt ez a szó, vajjon van-e oly ember, a kinek ne volna a temetőben valakije?

Apa, anya, testvér, rokon, jóbarát vagy ismerős! Mindenki sírat valakit, mindenkinek van e helyen egy elvesztett kincsé s ennek emléke föltámad e napon, eljő közibénk, megköveteli jogát, a visszaemlékezést, a hálát s egyszersmind figyelmeztet bennünket közös sorsunkra, a megsemmisülésre, az enyészetre.

Csendes temetőket és ennek ti néma lakói, ti figyelmeztettek jövő sorsunkra és ti virágos sírhalmok, ti rideg fejfák, ti mutatjátok, hogy ide-terve egyenlők leszünk mindannyian, hogy fény, diésőség, szenvedés s nyomor mind elmúlik itt, hogy e helyen nincs különbség szegény és gazdag között, hogy itt ellenség és jóbarát mind szépen megfér együtt, egymás közelében. Ti adtok reményt és vigasztalást, ti vezérelitek az élet-szenvedései között

csüggedő lelkünket s e helyen megnyugvást találunk, elfeledjük egy rövid időre az életgondjait... és megtanulunk imádkozni.

Szent hely, templom, a boldog túlvilági élet előtornácza vagy te csendes temetőket s e mai nap neked van szentelve! — Ide jövünk, ide jön mindenki; a virágos, a koszorúkkal telt sírok mutatják, hogy mindenki megtalálja itt a magáét. A hála, a kegyelet ide hí bennünket e napon, hogy elrebegjünk egy csendes imát az itt alvók nyugalmaért.

Pihenjétek, aludjatok hát csendesen, nyugalmatokat ne háborítsa semmi, legyen szép siri álmotok, hogy mi is megnyugvást és vigaszt találjunk jövő sorsunkon, — hogy ne féljük a halált, hogy ez legyen biztatónk az élet mostohaságai között.

Pihenjétek, nyugodjatok csendben, emléketek élni fog örökké, nem feledünk el soha soha benneteket; virágos sírhalmotok, rideg fejfátok figyelmeztetni fog bennünket mindig a jövő életre, hogy találkozni, egyesülni fogunk, hogy mi is porból lettünk és porra leszünk, hogy a temetőket nekünk is nyugalmas otthonunk fog lenni egykoron.

Tárcza.

Halottak napján.

Lobogó mécsesek halovány világa
Kísérte fénnyel vet e siri világra
Titkos, bús homállyal . . .
Mindenik sírhalm koszorúkkal telve,
Óh! mennyi búját jön össze e perczbe
Rejtett bánatával!

A mit ez a világ feledtetett régen,
A mi lenni a sírban eltemetve mélyen
Az újra föltámad!
Nincs az most feledve, él az igaz hála,
Aldást kér a holtra néma imádságba
S csendes siri álmot . . . !

Óh! hát pihenjétek s aludjatok csendben!
Minden földi gondot s bánatot feledve
Legyen szép az álmot!
Feledjétek mindent, mindent, a ki bántott . . .
Szenvedést, bánatot . . . , embert és világot
Itt a siri ágyon!

Mi pedig hallgassunk azon bús regére,
A mit susog a lomb bánatos beszéde
S levelek hullása . . . !

Hallgassuk . . . hallgassuk ezt a bús beszédet
— Elmulandó álmot az emberi élet,
Gondolj a halálra!!!

Dinnyés Jenő.

Az árva.

— A „Csurgó és Vidéke“ eredeti tárczája. —

Irta: SZAÁK LUIZA.

Zeneszó mellett mulat a f . . . i fiatalok, Vidám nevetés, sarkantyú pengés hallatszik át a palánkon. Huzd rá cigány! Ujrázák a ropogós esárdást a fiatalok. — Ugyancsak folyik a jó kedv, méltón a gazdasszony bő kezéhez, ki már három nap óta süt, főz az icedestova szaladozó eselédék között. A fűtött kemenczéből rakásszámra kerül elő a mosolygó fonatos, a ropogós malacz, pulyka, kacsa és liba-sült. Csak úgy görnyed a hosszú asztal a sok drága ételtől . . . Hej! De van is ám miért!

Ma került haza a gazdasszony szemefénye a katonaságból, még pedig kitüntetéssel huszárkáplár ruhában.

Büszke volt biróné asszonyom a fiára. Majd ki esattant az arca az örömtől, a gyönyörűségtől, ha ki tekintett a konyhából, a nyalka huszár káplárra, ki oly tüzzel járt

az ősi magyar tánczot, hogy nem egy tüzes szemű leány felejtette rajta sóvárgó tekintetét.

Hej! de szép is az a magyar táncz! Hát még ha sarkantyú pengés is vegyül bele és nyalka huszár tánczolja!!!

Bizony nem is lenne esoda, ha minden leány bele bolondulna ebbe a fiuba! mondogatja magában biróné asszonyom . . .

Te anyjuk! Igazán helyre gyerek ez a mi fiunk! veté oda a szót bíró uram, egészségétől duzzadozó élete párjának. Mintha csak magamat látnám fiatal koromban, mormolja büszkén tovább fogai közt . . .

Magda! Magda te!!! Hogy még te is ráérsz a kopogásra! Zsémbe a tűzről pattant biróné, egy halvány szőke leány felé fordulva, kinek gyönyörű arany haja bokáig érő fonatban volt aláeresztve, és kinek arczára még a deli huszár tüzes tekintete sem festett élénkebb színt, pedig ugyancsak mélyen tekintett a gyönyörű leány szeméibe.

Ne zsémbe! kedves szülém a Magdával, hiszen van elég eselédje! és szoroson magához öleli a szegénykező leányt, aki egyet perdülve a konyha felé iramodik.

Majd eljön annak is a sora! Két hizóm vár már torára; — ki is moringolom ezt a szegény árvát. Nem is lesz egy szánakozója sem, tudom! — — — De előbb a tiedet

A főgymnásium új épületéről.

IV.

A másik hely, hvő az új épületet el lehetne helyezni, az u. n. Kalocsay-tanár-féle lak az ő 40 futó méteres utca-szélességű telkével.

Szó sincs róla, hogy e telek a paed.-aesth. kívánalmaknak teljesen megfelelő hely. Közvetlenül előtte a Széchenyi-tér, a telek végében az egyházmegye birtokát tevő 10 hold föld. Az egész tér egyenes, mint a tenger tükre, tehát az „Utmutatás”-nak e részben is megfelelő. Hogy a 42 méteres homlokzatu épület nem férne el rajta, azon három féle módon lehetne segíteni. Egyik az, a mit az Utmutatás is megenged s a mit az új pápai ref. főgymn. épületnél terveznek, két emeletes épület építése. De ez tán e mi kis városunkban, a hol az egy emeletes épületeket újjainkon is el tudnók számítani, kissé kirívó lenne.

A másik mód a Kalocsay tanár-féle belső fundus végében, az u. n. kertalljai földéken helyezni el azt.

E terv ellen azon ellenvetést lehetne tenni, hogy a Széchenyi-tértől, valamint az utcasortól is kissé távol levén, a bizonyára monumentálisnak ígérkező épület kevésbé szolgálja a város és piac díszére. Az, hogy az újárósi temetővel is szemközt találja magát a főépület, kevésbé lehet ellenvetés tárgya.

Harmadik mód lenne a dél vagy éjszakkfelől való telekvétel. A mi bizony, tekintve a mai birtok-viszonyokat épen Csurgón, a hol negyedszáz gym. s praep. tanuló elhelyezése miatt telek és ház olesónak épen nem mondható, nem kis kiadást igényelne.

Egyéb e szempontbeli kívánalmaknak e hely teljesen megfelelő akár a főépület előtt (10—12 ölnyivel beljebb épülvén az utcáról az épület), lehetne szép parkot létesíteni s az épület elé szépen el lehetne helyezni egy Feszty-típusú egy Csokonay szobrot, vagy a zét, ki a főgymnásium létrehozásában 2-dik s pedig értelmi tényező volt, Nagyváthy Jánosét. Megemlítem e helyt, hogy a bold. emléktű grófi Plenipotentiarius Direktor, kinek sírkövére van vésvé: „meghalt díszes szegénységben” (Indecora pauperie), e helyen lakott. E hely volt egy ideig a legszélső ház Újvárosban, a nyugati soron. E házban élvezte a nyugalmazott grófi Direktor végnapjait, gazdálkodva a gróftól ajándékba kapott 40 hold földön.

Volt is e lakás végében nagyszerű gyümölcsös, melyet még e sorok írója 1842—48-ig látott.

Az egészségi szempontnak is teljesen megfelelő e hely s a tanulók lakásainak majdnem középpontján állna a főgymnásium. A dombtető, melyen a főépület állna a legszebb kilátást nyujtaná délre, nyugatra s éjszakra. Az asatandó kut bizonyára jó vizet adna.

De nézzük a harmadik, a pénzügyi szempontot. Itt már ki kell mondaní, hogy e helyen a legtöbbbe kerülne az elhelyezés. Tegyük számítás.

Az „Utmutatás”-ból is, de az Alpár-féle tervzetből is tudjuk, hogy az igazgató lakásának az intézetben elhelyezése conditio sine qua non. Most már, ha e helyen épülne az új épület, az igazgatói 5 szoba s mellék-helyiségek elhelyezése az új épületben a költségvetést legalább 5000 firtal drágítaná, míg amott ez a régi épületben lenne. Itt külön könyvtári helyiség, 2 szolgakás, új kut, 10 árnyékszék (a mik amott készen vannak) építése ismét 3—4000 firtal tenné drágábbá az építkezést.

Most jönne a telekvétel, a minek árát szorosán meghatározni több okból se nem lehet, se nem ildomos dolog.

Végül még egy nehézség veendő figyelembe. A mostani Kalocsay-tanár-féle házat el kellene onnan távolítani. Mert egy monumentális épület előtt egy magánépület a maga járulékaival mellékeépületeivel meg nem állhat. Ez ismét 5000 firtal kiadást igényel, a mennyiben ez idő szerint 300 firtal olesóbban ilyen lakást se lehet bérelni.

Szóval mindent összevéve e telken 20, ha nem 25.000 firtal többbe kerülne az építkezés.

A morális szempontot illetőleg semmi kifogást se lehet emelni e hely ellen, legfeljebb azt, hogy télen a templomba járást a r. cathoknál, méginkább a reformált vallásuaknál kissé megnehezítené a távolság.

A kegyelet szempontjából felemlíthető, hogy Csurgó-Ujváros képviselői testülete nagy többsége e helyen szeretné látni az új épületet s mindenesetre szép dolog lenne, ha a fentartó testület ez által is sietne leróni haláját a város közönsége irányában, a mely város felekezeti különbség nélkül majd 10.000 firtal járult a főgymnásium létesítéséhez!

(Vége következik.)

Csarnok.

A mire a bácsi nem gondolt.

(Vége.)

Írta: DINNYES JENŐ

Feri csak nézte egy darabig elmélázva, majd mintha gondolt volna valamit — esendesen odament mellé, lehajolt hozzá s egy forró esőket lehet homlokára.

Jolánka halk sikollyal, ijedten emelte föl fejét, odanyomta kezét égő homlokához, panaszos tekintettel nézett egy darabig Ferire, aztán kifutott a kertbe, kifutott virágai közé s elkezdte azokat öntudatlanul tépdésni. — Majd midőn kissé lecsillapult, akkor mintha megbánta volna tettét, összeszedte a tépett virágokat s olyan szépen, olyan kéréleg beszelt hozzájuk, hogy bocsássanak meg neki s ne haragudjanak rá, a miért olyan kegyetlenül bánt velük.

S míg ő így a virágokkal beszélgetett s azoktól kért bocsánatot, az alatt Feri is odaérkezett, észrevétlenül lopódzott utána, kihallgatta a virágokhoz intézett szavait s azok helyett válaszképen, ő szolt halkán Jolánkához.

— A virágok megbocsátanak s meg is bocsátottak már, csak maga bocsásson meg, csak maga Jolánka ne haragudjék reám!

Jolánka ijedten fordult vissza s Feri látására hirtelen szívere szorította kezét, mintha azzal akarta volna annak hangos dobogását elhallgattatni, aztán lesütötte szemét s nem tudott semmit válaszolni Feri kérésére.

Az pedig odament hozzá, atkarolta karsu derekát s úgy kérte ismét édes, biztató hangon:

— Ugy-e nem haragszók, ugy-e megbocsát, ugy-e szeret ugy-e szeretsz te is olyan nagyon, olyan igazán, mint én . . .

Jolánka fölvetette szemét, ránézett kérdőleg Ferire s midőn annak arcából a menyországot látta reá leragyogni, akkor már nem bírta tovább elviselni az édes boldogság terhét, odaborult Feri keblére s válaszképen elkezdett ismét esendesen zokogni.

— — — A hátralevő pár nap aztán öröm és boldogság között tünt el s észre se vették a fiatalok, hogy elérkezett a válas pillanata, úgy hogy már a bácsi látta jónak figyelemzetni erre Ferit.

Meg is tette s ez alkalommal ismét elkezdett épületes atyai tanácsokkal beszélni Feri lelkére:

— Vigyázz magadra fráter, ne csinálj

tartjuk meg édes fiam módosan. A te lakodalmadon tánczolhat majd Magda is! De most a dolog mellett a helye! szaporítá a határozott szavakat a biróné, fia és a leány közé állva, ki bánatosan emeli fel az ifjura nagy beszédes szemét.

Hogyne tánczolna az én lakodalmamom édes szülém?! Hiszen ha az Isten is ugy akarja, együtt tartjuk ugye Magdám? kacint hamiskásan a csintalan huszár, a most már igazán piruló leány felé.

No még egy fordulót Magdám! Te gyönyörű virágszál! szól az ifju pengette sarkantyuját a konyha küszöbén!

Hogy is ne!!! hadonáz a biróné, lódulj Magda a dolgozra!

Nó, nó édes anyukom, ne tüzeskedj, hiszen tudhatnád magadról, hogy a vászoncseléd mindig rá ér arra a nagy munka között is, hogy egyet kettőt perdüljön! Aztán gyámleányomnak is tetszhetik ám sinoros mente, vagy mi?

Mit ér a huszárnak apám uram, ha csak a mentéje tetszik és nem a gazdája! ki is szoritáná a szívem a mentét a helyéből, ha csak czifra sinoros ruha tetszenék és nem én! fordul az ifju huszár a leány felé . . . Gyere Magdám ide a jobb felemre, hadd mondjam el rövid szóval a soromat édes szülémnek, hogy mi is az én kívánságom e napon, mikor egymást újra látjuk, hosszú három év után . . .

De Magda elfehéredett arczczal, ijedt tekintettel nézett az utca felől érkezett vendégekre, kik „Hol a házi gazda? Hát

a biróné asszony?!” kérdésekkel hatoltak mind közelébb az udvaron át a konyha felé.

Az ifju önkénytelenül követte Magda tekintetét. „Kik ezek az idegenek? fordult szülei felé, az ijedt leányka reszkető kezét eleresztve.

Tudtam, hogy elkésünk, a sok tere-fere miatt, fordult szemrehányón Magda felé a biróné. Ehun-e megérkeztek a vendégeink s most várakoztatni kell őket az ebédnél!

Tessék lelkem számadó uram, beljebb az első szobába!

Hozta Isten számadó uram! kiált a biróné hátra fordulva. Hát Gunda leányasszony hol maradt?

Az már a tánczolókat közt van!

Az Isten is arra teremtette felel vissza a biróné.

Lépj előre édes fiam! hadd lásson téged is számadó uram.

Derek szál legény vagy édes öcsém! szól a számadó végig méregetve az ifjut. Eredj keresd elő a lányomat a tánczolókat közül és forgasd meg, jól tudom, hogy nála jobb és szebb tánczosnót itt nem találsz!

Berezi elbámul a dícsékvő ember szavain és szó nélkül teljesíti kívánságát, — de elébb visszafordult a konyha felé a szíve inkább arra húzná de Magdának hült helye, — eltűnt eltűnt szó nélkül a vendégek szeme elől . . . vajjon miért???

Magda, ki szüleit korán elveszíté árván maradt és mint gyermek leányka került a

biróné házához. Gyámszülei jól bántak vele. Szép ruhába járattak, maguk mellett tartották, mint saját gyermeküket, iskoláztatták is az öt évvel idősebb Berezi egyetlen fiukkal együtt.

A két gyermek csakhamar bizalmas barátságba keveredett. Berezi a különben csintalan élénk fiu lassan-lassan elhagyogatta vásott pajtasait és a mindig halvány, szótalan leánykát dédelgette, tanítgatta leezkéjére, ha együtt játszadozhatott vele a réten a legszebb lepkét neki fogta el; felmászott a legmagasabb fára, hogy madártiókat hozhasson a kis leánynak, hogy azt örülni, mosolyogni lássa. Sőt nem egyszer az erdő alatt folydogáló patakot átázolta, csak hogy egy esomé nefelejtset, vagy vízi liliomot szedhessen Magdának, ki azokat rendesen elhalt szülei sírjához hordogatta. Nagyon sokszor bűnhődött otthon a kis Berezi, ha ruháját elszaggatta, bemoeskolta. — Akkor meg Magda tisztogatta, varrogatta Berezi ruháját, vagy ha elvonták tőle az uzsonát, a kis lány osztotta meg vele jó falatját.

Igy teltek, multak évek, Berezi sorozás elé került Magda a 14 éves nyulánk leányka szorongó szívvel várta az eredményt, hogy elviszik-e hát, — beválik-e majd az ő játszó társa, a megszállosodott legényke és mi lesz akkor ő vele.

A szótalan zárkózott leánykának nem kellett senki barátjának. Megvolt elégedve otthonában Bereziével, játszó pajtasával. S most önkénytelen érezte, hogy ez nem maradhat sokáig így, ennek ugy is változni

H i r e k.

galibákat meg adósságokat, mert bizony-bizony nem rántalak ki többet a hínarból, aztán a mi fő: tanulj, mert másképp — még ha könyörögnének is érted, még akkor se hoznalak haza míg ember nem lesz belőled.

— Meg lesz bácsikám — szolt Feri mosolyogva — nem lesz rám panasz, akkor jövök haza, mikor végzett ember leszek, hanem akkor elviszek magammal valakit!

— Elviszel valakit!? Aztán ki volna az?

— Semmi és senki más, mint Jolánka!

— Micsodaaaaaa? Jolánka!? Te . . .

. . . te akarod Jolánkát, te gézengúz!!

— Az bizony!

— Majd ha fagy! Érted!?

— Igen! Majd ha fagy, majd farsangkor feleségemnek!

— Ha . . . ha . . . ha . . . feleségnek! Kopik attól a te álldal!

Ha nem adja, viszem, mert ő is jön!

— Micsoda! Ő is megy . . . ! Hallod Jolánka?! Te is mégy, igaz ez, te magad is feleségre akarsz lenni ennek a kölyöknek?!!

Jolánka — ki ezt a párbeszédet remegve s lesütött szemekkel hallgatta — ez utóbbi, hozzáintézett szavakra odafutott a bácsihoz, átkaolta annak nyakát s felelet helyett elkezdte esőkolgatni.

A bácsi csak bámult s nézett hol Jolánkára, hol Ferire s most kezdte csak megérteni ennek megváltozott természetét. Hajtogattatta a fejét, dörmögött magában valamit, majd — mintha belenyugodott volna a dologba — elkezdett mosolyogni s nevetve szolt Ferihez.

— Aztán most csak kotródj, tisztulj a háztól, ne merj Jolánkára tekinteni, ne merj ide belépni addig, míg nem hozol nekem egy olyan nagy pécésétes levelet, a mely bizonyítja, hogy ember vagy, s hogy érdemes vagy Jolánkára!

Azonban Ferinek se kellett sok biztatás, a jövő boldogságáért megtett mindent, a mit lehetett s meg is volt a jutalma, mert farsangra csakugyan beállított oklevelével a bácsihoz.

A bácsi csak nézte, forgatta egy ideig, mikor aztán meggyőződött, hogy csakugyan a Feri oklevelével az, akkor odaszolt a visszontlítás örömeit élvező boldog fiatalokhoz:

— Hanem azt az egyet kikötöm ám ti rossz, ti ördögös gyerekek, hogy nálam fogtok lakni.

Aztán csak ismét nézte, forgatta jobbra-balra Feri oklevelét, majd a fiatalokra nézett s csak annyit dörmögött magában:

— Hm . . . ! Hm . . . ! Ezt már még se gondoltam volna . . . ! ! !

— **A bucsuzó főszoigabiró.** Sárközy Béla főszoigabiró tiszteletére a csurgói járás körjegyzői és előjárói f. hó 28-án — szombaton — bucsuestélyt rendeztek, ily módon akarván kifejezést adni azon tiszteletnek és szeretetnek, melyvel a távozó főszoigabiró iránt viseltettek. Különben, hogy mily viszony állott fenn a távozó főszoigabiró, ugy a járás körjegyzői és előjárói között, azt híuen mutatja a főszoigabirónak alább közölt bucsu-körlevele: — Valamennyi jegyző urnak és községi birónak! Hat esztendővel ezelőtt — 1887. évi október hó folyamán — vettem át e hivatal vezetését, melyet mai napon a helyettesítéssel megbízott Kacskovics Lajos urnak adtam át, az itteni működésem tehát befejezést nyert és elérkezett annak ideje, midőn Önöktől megválnom kell, a mi mondhatom, hogy nehezemre esik, mert Csurgóhoz és a járásbeli községekhez sok szép emlék fűz; itt töltöttem ifjúságomnak és férfikoromnak legszebb éveit, miket visszaidézni most már csak gondolatban lehet. — Fáradtságos pályafutásom ideje alatt állasomat tölem telhető erővel iparkodtam ugy betölteni, hogy a közönségnek bizalmát és szeretetét, felettes hatóságomnak megedegését kiérdemellem, nem vezérrelt semmi más, mint a közérdek, a közző előmozdítása, nem volt más törekvésem, mint járásom köz igazgatását a jó gyors és becsületes munka által oly színvonalra emelni, hogy az várme-gyénkben az elsők között foglalhasson helyet. — Nem is esalódtam, sőt dícsérvés nélkül elmondhatom, hogy törekvésem kárba nem vészett, ez teljes megnyugvásomra szolgál nekem, az legszebb jutalmam. Hogy pedig azt elérnem sikerült, köszönhetem a jegyző uraknak és községek biróinak, fogadják szíves közreműködésükért őszinte köszönetem nyilvánítását és annak kijelentését, hogy az életemnek Csurgón eltöltött kellemes napjait feledni soha sem tudom. — Kérem tartsanak meg továbbra is szíves jóindulatukban és emlékezetükben. Isten áldja meg Önöket! Csurgó 1893. okt. 23. Sárközy Béla központi főszoigabiró.

— **Megnyitó,** illetve bemutató estély volt f. hó 21-én a csurgói új kasinóban, a melyen a kasinó tagjai közül igen sokan résztvettek családjaikkal együtt. Az estély igen kitünően sikerült s a kasinói élet szebb jövőjének reményében tánczra is perdült még a társaság úgy, hogy a kedélyes kis mulat-

ságnak csak a reggeli órák vetettek véget. Jelen voltak a hölgyek közül: Andorka Gyuláné, dr. Ehn Kálmánné, Hercz Józsefné, dr. Hochreiter Kornélné, dr. Nagy Sándorné, dr. Mayerhofer Lajosné, Plachner Manóné, özv. Plachnerné, Sárközy Béláné, dr. Vida Károlyné, dr. Wenetianer Lajosné, Boné Kálmánné (N.-Atad) urnők, továbbá Andorka Emma, Plachner Iduska stb. urhölgyek.

— **A „Korona vendéglő” átvétele** szombaton f. hó 28-án volt a kaposvári állami építészeti hivatal kiküldöttje és az építészeti bizottság jelenlétében. — Az átvételről jövő számunkban részletesen referálunk.

— **Betörés.** N.-Atádon f. hó 24-én Ehn Sándor főszoigabiró lakásába — a főszoigabiró távolléte alatt — ismeretlen tettesek behatoltak, hogy azonban ezéljük mi lehetett, nem tudni, mert csakis az épület kulcsait vitték el.

— **A somogyszobb-szt-györgyi** új vasutvonalat — a hivatalos közegek és érdekeltek jelenlétében f. hó 21-én, szombaton vizsgálták meg és adták át a forgalomnak. A megye részéről Scholz Gyula kir. főmérnök és Bakonyi Ferencz megyei bizottsági tag voltak kiküldve hivatalosan. Az átvétel után Marczaliban nagy társasvacso-ra volt.

— **Tűz.** F. hó 22-én vasárnap este tűzilárma riasztotta fel a lakosságot. Az ó-városban Szilvai János házában égett egy szalmakazal, a melyet ugyan már megmen-teni nem lehetett s tűzoltóink törekvése csakis a tűz lokalizálására és eloltására irányult s ez sikerült is, mert hamarosan elfojtották s így elejét vették az esetleges nagyobb szerencsétlenségnek.

— **Lopás.** F. hó 16-án Gombai Mihály vései l. a n-kanizsai hetivásáron 6 mm. búzárt adott el s a kapott-körülbelül 50 frt buza-árával hazaindult, de utközben kirabolták s még ezen felül súlyosan meg is sebesítették s így sebesülve tért be iháros-berényi sógórához Magyar Jánoshoz. Sebei ugyan nem haláltokozó, de beszélni csak töredezett hangon és összefüggés nélkül tud, s a mint ebből ki lehet venni, Kanizsáról való visszatéte alkalmával valakit felvett kocsijára s az szurkálta meg és vette tőle el a pénzt. Ha a sebesült jobban lesz, akkor híhetőleg több felvilágosítást fog nyujtani s valószínűleg könnyebben ráakadnak az eddig ismeretlen rablóra.

— **Hunyadi elfogatása.** A híres rablóvezér — Hunyadi — ki hosszu ideig réme volt vidékünk békés polgárainak — végre kézrekerült. Iháros környékén, egy kunyhóban lepték meg a esendőrök, midőn semmi

kell. Ő a szegény semmi nélküli, kegyelem-ből tartott árva leány nem tarthat számot örökké gyámszülei támogatására Ki tudja hová veti őt még a sors?!! Berezí a gazdag biró egyetlen fia?! És ő???

Hja! Jövőjét senki sem tudhatja!!!

Berezí bevált katonának még pedig szép növése miatt a huszárokhoz sorozták be. Elérkezett a válás ideje, a szülők szemében fel-fel csillogott a köny. Magda még szótalanabb volt, mint máskor. Berezí torkát is ugy szorította valami. Sehogy sem izlett az étel neki pedig biróné asszony a legkedvesebb ételeit főzte és a legjobb falatokat rakta tányérjába. Csak hamar fel is kelt az asztaltól és egy nagy esomó virággal tért vissza s megfogá a leányka kezét „Gyere Magda, ezt vigyük el edes szüléd sírjához!”

Könnybelábadt szemekkel, melyekből a legmelegebb hála sugárzott vissza, tekintett rá a serdülő leány és szótlanul meg indultak a temető felé.

Milyen jól esett az árva mélyen érző szívének, hogy a válás nehéz pillanataiban még az ő megboldogult szüleiről is megemlékezik Berezí — ki is tudná neki pótolni Berezít, a testvért, a pájtást, a barátot? Ugy sajgot az a gyermek sziv. Ugy fájt ott belül valami, mintha erőszakkal tépték volna sebet szomorú lelkében

A pirosló kakukfü illata betöltte a levegőt, midőn a kis falu temetőjének sövényből készített kapuján beléptek. Egyszerű fa kereszték jelölték az elhunytak neveit a kakukfüvel lepett hantokon. Az egész uton egy

szót sem váltottak. A máskor oly beszédes fiú mogorván bámult maga elé. Többször szólásra nyíltak ajkai, de csak egy elfojtott sóhaj szakadozott fel ziháló melléből . . .

Mig végre egy szépen hantolt zöldelő sírdomb előtt a leány megállt, s lassan hintegeté rá e friss virágokat szállankint, mintha egy-egy nehéz kő vált volna el lelkétől — ugy szakadozott fel a zokogás kebléről és mint csillogó harmat eseppek hullottak alá könnyei az egyszerű fejára.

Szülém! édes szülém, mi lesz árva gyermekedből? Sójaj lebbent el ajkáról midőn a keresztet átkaolta és tövébe omlott . . .

Te tőled függ Magda, hogy mivé légy; én el nem hagylok soha s megvédelek mindentől! Engem isten ugy segéljen! Szól fojtott hangon, de határozottan Berezí, két újat esküre emelve, balját a zokogó lány keresztben nyugvó fejére tette.

Oh Berezí! hiszen te elmégy, hosszu három évig tölem távol, ki tudja mi történik veled? S ki tudná előre megmondani hová kerülök én?!

Hová?!! Hát apám uram házában maradsz, édes szülém majd gondodat viseli míg én vissza kerülök, s aztán. . . Hej Magda! aztán. . .

Aztán Berezí a többi a jó isten kezében van Meg a tiedben Magda!! Érted?! El ne felejts ám addig, míg én vissza jövök! Igérd meg nekem, hogy addig elnem hagyod apám házat, — és hogy . . . igazít egyet a nyakkendőjén Berezí — de nem tud szólni, — hogyan is mondja meg amit akar, ennek a halvány zokogó árvának, ki-

nek ártatlan lelke ismeretlen fájdalomában megboldogult szüleje után jajdul fel . . .

Igérd meg itt most ne nekem, hanem a sírban nyugvó édes szülédnek, hogy eddig míg én, aki a te támoszod akarok lenni, vissza nem jövök le nem kötöd magadat a szívedet senki fiának!!! Ezt igérd meg! erre esküdj meg itt előttem Magda!!

A kis leány esodákozva veté fel beszédes nagy szeméit, mintha mondaná: „kinek kellene a szegény árva?!” De hirtelen felötlik az a kérdés is lelkében, de ki volna az, akinek ő magát és szívet letudná kötni? Ki??

Szótlanul néz fel az ifjura, kinek kérő tekintete átolvad az övébe, — megremegett ki-csinke szívet és egy édes borongós sejtalem fészkelte be magát lelkébe; egy eddig nem ismert érzés könnyíti az elválás fájdalmát és a remény fénye esillámlik át kérdő tekintetén és egy égő tűzsugár olvasztja fel fájt lelkét bánatos dermetségéből Halvány pir önti el fehér arcát, de csak egy pillanatra és aztán reszkető hangon és elfojtott zokogás közt válaszolja: „Esküszöm!”

Berezí felségíté a bánatos leánykát, letörlé könnyeit. Ne félj, nesirj! Nem hagylak el! Rám számithatsz!

Két ártatlan lélek elfegyzése volt ez az eskü, két gyermek első szerelmének felse-dező hajnala. Ártatlan, tiszta, mint az égbe röpöngő ima!! — — —

De vajjon a holtak országában tett élők esküje, adhat-e boldogságot? — — —

(Folyt. köv.)

rosszat nem gyanítva esendően aludt! Elfogatása alkalmával 2 revolvert találtak nála. — Személyazonossága minden kétséget kizárólag be van bizonyítva s most a esendőrség vele együtt nyomozza többi czinkosársait is.

— **Meghívó.** A „somogy-csurgói takarékpénztár részvénytársaság” 1893 évi okt. 29 d. u. 2 órákor fogja a „Korona vendéglőben levő helyiségeiben alakuló közgyűlést meg tartani, melyre az érdeklődőket meghívták az alapítók. — A megalakulás megünneplésére u. a. nap. este a „Korona vendéglőben” társas vacsorát rendez a részvénytársaság.

— **A kolera közelünkben.** Pécsváradról írják, hogy ott az ázsiai kolera fellépett. Eddig 6-an haltak el. A hatóság Pécsváradot 5 napig vesztéggár alá helyezte. A kolérát valószínű Budapestről hurezolták be. Baranyában más ragályos betegség, a difteritis is uralkodik.

— **A kaposvári házi ezred** Plevjébe idező zászlóaljja — mint kaposvári tudósítók írja — okt. 26-án érkezett vissza Kaposvárra. A két és fél évig Bosnyák földön időző zászlóaljat a megye és város nagy ovatióval fogadta. A vasúti indóháznál a megye tisztikara élén Maár alispán, a városi hatóság képviselői, és a 44-ik gy. ezred és honvédség tisztikara üdvözölte a zászlóaljat, melynek nevében Piha alezredes fejezte ki köszönetét a lelkes fogadtatásért. A zászlóalj aztán lobogó díszben, dob pergés és mozsár lövés között vonult a katonai laktanyába, a hol este bankett volt a megerkezett zászlóalj tiszteletére.

— **Tolvaj segédjegyző.** A sziget-szt.-miklósi kerületi esendő parancsnokság táviratilag értesítette a fő és székvárosi főkapitányságot, hogy Izsák Dezső (alsóki illetőségű) községi segédjegyző okt. 23-án éjjel feltörte a községi pénztárt, az abban volt 5—600 frtnyi összeget ellopván megszökött. A tolvaj segédjegyzőt mindenfelé keresik.

— **A jövő évi naptárból.** Az 1894. közönséges esztendőben a farsang nagyon rövid lesz, mert csak négy hétig tart. Ebből kifolyólag a husvét is korán, márczius 25-én lesz. — A folyó évi karácsony hármias ünnepeket a jövő évben kettős ünnepek egész sorozata fogja követni. Így kettős ünnep lesz az újév napja, a mely hétfőre esik; vízkereszt, a mely szombatra esik; kettős ünnep lesz a rendes husvét és pünkösdön kívül még István király napja, a mely hétfőre esik; Kisasszonynapja, a mely szombatra esik és Boldogasszony fogantatása, a mely deczember 8-án szintén szombatra esik. — E szerint a jövő évben öt rendkívüli kettős ünnep lesz. — Uralkodó bolygó lesz a hold. — Egi eseményekben meglehetősen szegény lesz a jövő esztendő, a mennyiben csak két napfogyatkozás és két holdfogyatkozás lesz s ezekből csak egy részleges holdfogyatkozás lesz nálunk látható 1894. szept. 15-én reggel fél öt órakor; tehát ezt is csak azok fogják látni, a kik korán kelnek.

— **Baross örök pihenője.** November elsején kinyitják az illavai sírboltot, melyben a megboldogult Baross Gábor holtteste pihen és átviszik a holttestet az Illavától körülbelül negyedórnyira fekvő Klubusicz község köztemetőjébe a fenyvesekkel borított hegyalján épült díszes mauzoleumba. A nagy természetes kővekből épített mauzoleum magas kupoláját a vasutról is láthatják azok, kik a Vág völgyében utaznak. A mauzoleum igen erősen van építve, a kőzeteket erős vaspántok kötik össze egymással. A beszterlésen, melyet Bende Imre nyitrai püspök fog végezni, Lukács Béla kereskedelmi miniszter is jelen lesz.

— **Érdekes** kimutatást közöl a pesti hírlap (Magyarország leggazdagabb földesurairól.) A legnagyobb földbirtokos Magyarországon maga a magyar állam, melynek 2,816,419 kataszter hold földje van, tehát körülbelül tized része a művelés alatt levő összes területnek. A magánbirtokosok között első herceg Eszterházy Miklós, akinek 421,053 hold birtoka van. A grófok között leggazdagabb gróf Schönborn Ervin 226,021 holddal; utána következik gróf Festetics Tasziló 136,541 holddal; a részvénytársasá-

gok között az Osztrák-Magyar Államvaspálya 225,159 holddal; utána ötödik sorban Koburg Fülöp herceg 214,538 hold tulajdonnal. A leggazdagabb főherceg; Albrecht akinek 155,031 hold földje van, míg az uralkodó család uradalma Magyarországon csak 86,912 hold, József főhercege csak 57,039 hold, amelynél háromszor akkora a vallásalap, a melyet a kultuszminiszter kezel. A papi nagybirtokok között legnagyobb a nagyváradi r. kath. püspöke: 180,334 hold, utána ugyan csak a nagyváradi görög kath. püspök következik 139,898 holddal, míg a közönségesen legnagyobbak hitt kalocsai érseki birtok csak 93,143 hold. A kaptalanok közt a legkiterjedtebb az egri káptalan 91,702 holddal, melynél a hercegprímás csak 1000 holddal gazdagabb. A városok közt leggazdagabb földbirtokos Debreczen, — a mely városnak 91,678 holdja van, utána következik Szeged 72,139 holddal. Legnagyobb földbirtokos a zsidók közt baró Schossberger Zsigmond 26,127 holddal, azután Popper Armin és Berthol bárók külön-külön 23,609 hold birtokkal. A magyarországi földirtok nagyság szerint így oszlik meg: 50,000 holdnál többje van 46 tulajdonosnak, 50,000 holdtól lefelé 30,000 holdig van 31, 30,000 holdtól 20,000 holdi 54, 20,000 holdtól 10,000-ig 156. — 10,000 holdtól 50,000 holdig 266, 5000 holdtól 1000 holdig 1655, 1000 holdtól 750 holdig 981 földbirtokos. Nagybirtokos tehát az egész Magyarországon nincs több, mint 3192.

— **Helyi placzi árak:** Buza 6:20—6:60; rozs 5:00—5:30; tengeri 4:60—5:00; zab 6:60—7:00; árpa 5:50—6:40; fehér borsó 5:00—5:20; tarka borsó 4:00—4:10.

Vonatok forgalma.

I. S.-Szob—Kaposvár—Budapest felé.

Csurgó:					
érk. vv.	7:31,	gyv.	7:59, gytv.	4:30, szv.	11:12
ind.	7:33,	8:00,	4:33,	11:13	
S.-Szob:					
érk. vv.	8:12,	gyv.	8:21, gytv.	5:21, szv.	11:46
ind.	8:28,	8:22,	5:36,	11:45	
Kaposvár:					
érk.	10:11,	9:11,	gytv.	7:55,	1:16
ind.	10:46,	9:14,	8:05,	1:23	
Budapest:					
érk.	7:20,	1:40,	gytv.	6:25,	8:00

Csatlakozó vonatok Szobban: Bares felé ind. d. e. 10:42 p. és este 6 órakor. Balaton-Szt.-György felé ind. regg. 8:40 p. és este 6 órakor.

II. Zákány—Fiume felé.

Csurgó:					
érk. szv.	5:29,	gytv.	11:29, vv.	6:14, gyv.	8:00
ind.	5:30,	11:32,	6:15,	8:01	

Zákány:				
érk.	5:50,	12:05,	6:41,	8:16
ind.	6:17,			8:21

Fiume:			
érk. szv.	6:40	gyv.	6:15

Csatlakozó vonatok Zákányban: Kanizsa felé ind. d. n. 12:39 p. és este 10:45 p.-kor. — Bares felé ind. regg. 5:58 p. és d. n. 3:21 p.-kor.

Az este 6 órától reggeli 6 óráig levő időköz aláhúzással van megjelölve.

Szerkesztői üzenetek:

Sógor. kp. Röviden közöltük, máskor is szívesen látjuk tudósításait.

P. Etelka, N.-Atád. A kért cikkeket felőlős szerkesztőnk írta. A műkedvelő előadásról pedig még csak jövő számunkban adhatunk bővebb értesítést, különben szíves érdeklődésért és ígéretért a műkedvelők nevben fogadják hálás köszönetünket.

Bandi. Dehogy is haragszunk, sőt szívesen látjuk, hisz itt van a tél s aztán a fa nagyon drága, hát legalább olcsón jutunk fűtő anyaghoz.

M. G. Balhás. Az előzetesi díjat a kiadóhivatal megkapta; azt hisszük, hogy Ön is megkapta lapunk összes számaát. Számítunk néha egy egy újdonságra! Üdvözlét!

Vidra. Furcsa fogalmak vannak Önnek a szerkesztőségéről, ha azt hiszi, hogy még házasság közvetítésre is vállalkozik.

Kiadó lap tulajdonos: **Vágó Gyula.**

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

A „Csurgó és Vidék” legutóbbi számában Szántó tanár ur engem oly szívesen igyekezett feltüntetni, mintha én z arólást követtem volna el vele szemben azért, mivel keserves fáradságom díjában tőle 20 frtot vettem föl; kötelességemnek ismerem a dolgot úgy tártni a közönség elé, nehogy valaki azt hihesse, hogy Szántó ur szava szentírás. Ez az ur különben azt akarta, hogy a közönséget félrevezesse s az én üzleti jó híremet megrontsa. Nőde arra még nagyon kicsi Szántó ur. — A tényállás röviden a következő: Igaz ugyan, hogy mint üzlet ember a gyász eset hírére fejajánlattal szolgáltatam Szántó urnak s ő azt annak idején köszönettel el is fogadta. Előleges egységem nem volt ugyan köztünk, mert ő azt sem kérdezte, hogy mennyibe fog kerülni, hanem én föl tettem egy olyan emberről, ki műveltnek tartja magát, — hogy azt is tudni fogja bizonyára, miszerint ingyen a Krisztus koporsóját sem érzik, — mert mikor én kiadással s fáradságom megérdemelt díjában tőle 20 frtot kértem, azt a valban csekély összeget nagyon soknak tartotta, sőt mi több siralmas panaszokat is hangoztat a közönség előtt, de én azt hiszem, hogy jobb még most inkább a szomorú gyászesetet siratni s majd később azon csekély összegecskét amit nekem adott. Ez öntől, mint gimnasiunai tanár urtól nem illó, hogy egy szegény iparost helyben s az egész vidéken a legrosszabb hírbet tüntet fel. — Szántó ur szégyelje magát.

CSEPLITS JÁNOS.

*) Ezen rovatban közlöttekért nem vállal magára felelősséget a szerkesztő!

Az idő pénz! ➤ Minden ➤ Az idő pénz!

jó háziasszony pénzt és időt takarít meg, ha a valódi

dr. Linck-féle zsirlugliszttel

mosat. — E cikk nem tartalmaz semminemű ártalmas anyagot és ennek daczára gyönyörű szép, tiszta fehér mosást idez elő, anélkül, hogy a ruha színe, vagy szövése a legkisebb kárt is szenvedne és kárpótól szappant, szódát, hamuzsirt, vagy más gyártmányt.

A mosás a lehető legegyszerűbb 12 kg. dr. Linck féle zsirluglisztet 50—60 liter forró vízben felolvasztunk és a ruhát 2—12 órán át — legezelszerűbb éjen át — benn áztatjuk és kézzel vagy géppel való rövid mosás után (igen szennyes helyeket e zsirlugliszttel külön bedörzsöljük) a képzelhető legszebb eredményt értük el.

Számos elismerő irat dicséri a valódi dr. Linck-féle zsirlugliszt kiváló előnyeit.

➤ Százszor kifizeti magát az egyszeri használat. ➤

Raktár: Csurgón Fried A. és Weiss M. uraknál.

Főraktár Magyarország s mellékterületei és a Balkán államok részére:
Landauer Ignác és Fiainál, Bpest.

Az idő pénz! ➤ Minden ➤ Az idő pénz!